

SONUÇ BİLDİRİSİ

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ SEMPOZYUMU Antalya, 6-7 Kasım 2009

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Antalya Şubesi'nin ev sahipliğinde çalışmalarını yürütülen İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu 6-7 Kasım 2009 tarihlerinde Antalya'da Porto Bello Otel'de geniş katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Üniversitelerin İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanları, akademisyenler, kamu ve özel kurumlarda çalışan inşaat mühendisleri, İMO Genel Merkez ve Şube Yönetim Kurulları olmak üzere 350'yi aşkın katılımcı sempozyumu izlemiştir.

İnşaat Mühendisliği Eğitimi Sempozyumu, mesleğimizin geleceğine yönelik öngörüler oluşturması bakımından önem taşımaktadır.

Sempozyumda, 8 çağrılı konuşmacı ve 37 bildirili katılımcı,

- **Türkiye'de üniversite eğitiminin durumu, sorunları ve çözüm arayışları,**
 - **Türkiye'de inşaat mühendisliği eğitiminin durumu, sorunları ve çözüm arayışları,**
 - **Türkiye'de temel eğitimin durumu, sorunları ve çözüm arayışları,**
 - **İnşaat mühendisliğinde meslek içi eğitim ve yaşam boyu öğrenme olanakları,**
 - **Gelişmiş ülkelerde eğitim sorunları, çözüm arayışları ve gelişmeler,**
- ana başlıkları altında tartışmışlar, geleceğe yönelik iyileştirmeler için öneriler ortaya koymuşlardır. İlave olarak sempozyumda yer alan,
- **Gençlerin Gözünden İnşaat Mühendisliğinin ve İnşaat Mühendisliği Eğitiminin Geleceği,**
 - **Üniversite Eğitiminin Evrimi: Geçmişten Geleceğe Değişen Paradigmalar,**

konulu paneller sempozyumda tartışma ortamının zenginleşmesini sağlamıştır.

SEMPOZYUM'DA BENİMSENEN GÖRÜŞ VE ÖNERİLER

- Ülke gereksinimi, iş ve istihdam olanakları düşünülmeden, geleceğe yönelik plansızlık içinde yeni inşaat mühendisliği bölümleri açılmaktadır. Yeni açılan bölümlerde alt yapı ve öğretim kadrosu yetersizdir. Öğrenci kontenjanlarındaki önlenemeyen artış, eğitim kalitesinin düşmesine yol açmaktadır. Yeni İnşaat Mühendisliği Bölümü açılması yerine mevcutlarda niteliğin artırılması ülkemizde sağlıklı yatırımlar için büyük önem taşımaktadır.

- Değiştirilen yönetmelikler ve öğrenci afları sonucu yetiştirilen mühendisin niteliği de sürekli olarak düşmektedir. Mezun sayısının ülke gereksinimin çok üzerinde olması inşaat mühendisi enflasyonuna neden olmakta ve buna bağlı olarak, işsizlik ve düşük ücret sorununu doğurmaktadır. Bunların doğal sonucu olarak, inşaat mühendisliği mesleğine olan talebin azalmasına, inşaat mühendisliği bölümlerine başarı seviyesi daha düşük düzeyde öğrenci alınmasına ve her geçen gün eğitim kalitesinin daha da düşmesine yol açmıştır. Gereksinimden çok fazla sayıda inşaat mühendisliği bölümünün getirdiği mühendis enflasyonu, mühendis devalüasyonuna, bu da öğrencide mesleki motivasyonun ve heyecanın yok olmasına neden olmuştur.
- Öğretim üyesi sayısının artırılması amacıyla yapılan düzenlemeler sonucunda, öğretim üyesi niteliği çok düşürülmüştür. İnşaat mühendisi olmayan öğretim elemanları inşaat mühendisliği bölümlerinin kadrolu elemanları durumunda bulunmakta ve meslek derslerini vermektedir. Verilen eğitimin niteliği öğretim elemanlarının nitelikleriyle yakından ilgilidir. Bu durum eğitim düzeyinin çok aşağılara çekilmiş olduğunun üzücü bir göstergesidir.
- İlk ve orta eğitimden başlayan üniversite giriş sınavına endekslı eğitim sonucunda, öğrenci düşünme/tartışma yeteneğini yitirmektedir. Öğretim ve sınav sisteminin bilgi depolamaya yönelik oluşu öğrenciyi ezberle zoramakta, düşünsel gücü aşındırmaktadır.
- Eğitim öğretim sisteminin akılcı bir düşünceye dayanması için öncelikli yapılması gerekenlerden bazıları şunlardır:
 - Temel eğitimde sözlü ve yazılı ifade yeteneğinin geliştirilmesi,
 - Her düzeyde öğrenciyi yaratıcı olmaya ve eleştirel düşünmeye teşvik eden yeni eğitim programlarının geliştirilerek uygulanması,
 - Öğrencilerin yeteneklerine göre meslek okullarına veya üniversiteye yönlendirilmesi,
 - Mesleki eğitimin çeşitlendirilmesi ve özendirilmesi,
 - Eğitimin günlük politikadan etkilenmeyen sürekli bir sisteme kavuşturulması vb.
- Yaşam boyu eğitim kavramı içinde; yeni uzmanlık alanlarının ortaya çıkması ve mevcut iş/uzmanlık alanlarının hızlı değişimi, bilgi ve teknolojiye hızlı gelişmeler, işyerlerinde ve kurumsal yapılardaki değişimler, işverenlerin finansal açıdan verimli ve etkin stratejiler geliştirmesini sağlamak için güncel bilgiye sahip eleman ihtiyacı, meslek içi eğitimi zorunlu kılmaktadır.
- Üniversiteye giriş sınav sistemi orta öğretimi etkileyen önemli bir faktör olduğu gibi öğrencinin üniversite eğitimi üzerinde de etkili olmaktadır. Giriş sınavına endekslı orta öğretim modeli öğrencide zaten geliştirilemeyen düşünsel gücü iyice köreltmekte, bu da yüksek öğretimi olumsuz etkilemektedir.
- İnşaat mühendisliği öğrencileri aldıkları lisans eğitiminden çok mutlu olmadıklarını ve öğretimin ezberle dayandığını ifade etmektedirler (İnşaat

Mühendisliği Eğitiminde Türkiye Gerçeği, İMO Yayınları, No: İMO/08/04, Eylül 2008). Öğretimde amacın bilgi aktarmak değil, öğrenciye sorunu anlama (durum muhakemesi, analiz ve sentez yapabilme, öğrendiğini uygulama, sonuçları değerlendirme) gücünü kazandırmak olduğu hiç bir zaman dikkatten kaçırılmamalıdır.

- İnşaat mühendisliği eğitiminde hazır program kullanımı öğretim programlarında derslerin içine girmiştir. Öğrenci nasıl çalıştığını bilmediği bir programa, muhakemeden yoksun, sadece veri hazırlamakta, çıktıları yorumlayamamaktadır. Derslerde hazır program kullanımı yerine konularla ilgili programlama yaptırılması, düşünme, muhakeme ve yorumlama becerisi kazandırılması, öğrencinin meslek yaşamında daha nitelikli bir katkı sağlayacaktır.
- Günümüzün koşulları, düşünebilen, araştırabilen, çözüm üretebilen ve eksiklerini kendi tamamlayabilen, öğrenmeyi öğrenmiş nitelikli mühendisleri gerektirmektedir. Ancak ülkemizde bugün inşaat mühendisliği eğitiminde ve mesleğimizde, çok yönlü nedenlerden kaynaklı, önemli nitelik sorunları yaşandığı bir gerçektir. Sınır aşan mühendislik, sanayileşmede ve teknolojiye yeni aşamalar, iletişim araçlarının hızlı gelişimi, ekonomik, toplumsal ve kültürel değişimler ülkemizde inşaat mühendisliği alanını önemli ölçülerde etkilemiştir. Bunun sonucu olarak inşaat mühendisliğinde kapsam, içerik, yöntem ve nitelik değişimleri; öğrenci niteliğindeki değişimler; öğretim yöntem, araç ve olanaklarındaki değişimler; eğitim politikalarındaki değişiklikler, akademik donanımı yetersiz yeni üniversitelerde inşaat mühendisliği eğitimi başlatılması gibi olumsuzluklar Türkiye’de inşaat mühendisliği eğitiminin de iyileştirilmesini gerekli kılmaktadır.

Kamuoyuna saygıyla duyururuz.